PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 6

Dział 8. Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna

Plan i język charakterystyki, cechy postaci i dowody z tekstu, charakterystyka bezpośrednia i pośrednia, ocena bohatera; tekst argumentacyjny: stanowisko, argumenty, przykłady, zakończenie, słownictwo porządkujące. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 20 pkt
2	**Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	4 zad. 17 pkt
3	**Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	4 zad. 19 pkt
4	**Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	4 zad. 21 pkt
5	**Sprawdzian: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – grupa A** 20 minut · 19 pkt	4 zad. 19 pkt
6	**Sprawdzian: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – grupa B** 20 minut · 19 pkt	4 zad. 19 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 20 pkt

Przypomnij sobie

- **Charakterystyka** to opis postaci – jej wyglądu, a przede wszystkim charakteru. Można scharakteryzować bohatera lektury, filmu albo prawdziwą osobę.
- **Plan charakterystyki**: 1) przedstawienie postaci (kim jest, skąd ją znamy); 2) wygląd zewnętrzny; 3) cechy charakteru – każda z przykładem zachowania; 4) zainteresowania, umiejętności, relacje z innymi; 5) ocena postaci i twój stosunek do niej.
- **Cechę trzeba udowodnić.** Nie wystarczy napisać: Bilbo był odważny. Dodaj przykład: Bilbo był odważny, ponieważ sam zszedł tunelem do pieczary smoka.
- **Charakterystyka bezpośrednia**: narrator albo inna postać nazywa cechę wprost (Był leniwy.). **Charakterystyka pośrednia**: cechę odgadujemy z zachowania, słów i decyzji bohatera.
- **Przydatne słownictwo**: cechy (uczynny, wytrwały, lojalny, porywczy, zarozumiały); zwroty: świadczy o tym…, dowodem jest…, widać to, gdy…, na przykład…, najbardziej cenię w nim…, nie podoba mi się, że…
- **Tekst argumentacyjny** ma przekonać odbiorcę do twojego zdania. **Wstęp**: stanowisko, czyli twoje zdanie w danej sprawie. **Rozwinięcie**: co najmniej **dwa** argumenty, każdy z przykładem i w osobnym akapicie. **Zakończenie**: podsumowanie i powtórzenie stanowiska.
- **Argument** to powód, który uzasadnia stanowisko. **Przykład** pokazuje, że argument jest prawdziwy. Może pochodzić z lektury, filmu, historii albo z życia.
- **Argumenty rzeczowe** opierają się na faktach i logice, a **emocjonalne** – na uczuciach. W tekście argumentacyjnym możesz używać obu rodzajów. Każdy argument popieraj przykładem.
- **Słownictwo porządkujące**: uważam, że…; moim zdaniem…; po pierwsze…; po drugie…; ponadto…; przykładem jest…; dlatego…; z tych powodów…; na zakończenie…

	Charakterystyka	Tekst argumentacyjny
cel	przedstawić i ocenić postać	przekonać do swojego zdania
wstęp	kim jest postać	stanowisko
rozwinięcie	wygląd, cechy z przykładami, zainteresowania, relacje	argumenty z przykładami
zakończenie	ocena postaci	podsumowanie, powtórzenie stanowiska

Charakterystyka i argumentacja

wygląd postaci: wzrost, twarz, włosy, ubiór

cecha + przykład z zachowania

stanowisko: uważam, że…

argumenty z przykładami

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Popraw zdanie: Bilbo był sprytny.
Dodaj dowód: Bilbo był sprytny, ponieważ wymyślił, jak uwolnić krasnoludy z więzienia elfów: ukrył je w beczkach.

Przykład 2. Które zdanie zawiera argument, a które przykład? Warto czytać książki, bo uczą, jak radzić sobie z trudnościami. Bilbo z „Hobbita" pokonał strach i uratował przyjaciół.
Pierwsze zdanie zawiera stanowisko i argument (książki uczą radzić sobie z trudnościami). Drugie to przykład z lektury, który potwierdza argument.

Przykład 3. Charakterystyka bezpośrednia czy pośrednia: „Kasia bez słowa oddała koleżance swoje drugie śniadanie"?
Pośrednia – nikt nie nazywa cechy, ale z zachowania wnioskujemy, że Kasia jest hojna i uczynna.

Zadania

1 **Ponumeruj części charakterystyki we właściwej kolejności (1–5).** ___ / 5 pkt

_____ ocena postaci i mój stosunek do niej
_____ przedstawienie postaci
_____ cechy charakteru z przykładami
_____ wygląd zewnętrzny
_____ zainteresowania i relacje z innymi

2 **Wpisz wyrazy z ramki do właściwych kolumn.** ___ / 6 pkt

piegowaty uczynny wysoki uparty kędzierzawy lojalny

wygląd	charakter

3 **Połącz zachowanie z cechą. Wpisz litery.** ___ / 4 pkt

1. Codziennie ćwiczy grę na gitarze, choć bolą go palce.	a) uczynny
2. Zawsze oddaje pożyczone rzeczy na czas.	b) porywczy
3. Pomaga sąsiadce nosić zakupy.	c) wytrwały
4. Krzyczy i trzaska drzwiami, gdy coś mu się nie uda.	d) słowny

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

4 **Które zdanie zawiera cechę i dowód?** ___ / 1 pkt

A. Ola chodzi do szóstej klasy w naszej szkole.

B. Ola jest bardzo koleżeńska i miła dla wszystkich.

C. Ola ma długie, rude włosy i piegi na nosie.

D. Ola jest koleżeńska, bo zawsze pożycza innym przybory.

5 **Oceń prawdziwość zdań. Zaznacz P albo F.** ___ / 4 pkt

1. Stanowisko to twoje zdanie w danej sprawie.	**P**	**F**
2. W tekście argumentacyjnym wystarczy **jeden** argument.	**P**	**F**
3. Każdy argument warto poprzeć przykładem.	**P**	**F**
4. W zakończeniu powtarzamy stanowisko.	**P**	**F**

PIERWSZA ŁAWKA

Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – ćwiczenia podstawowe

KARTA 2/6

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 17 pkt

Pamiętaj: wygląd postaci: wzrost, twarz, włosy, ubiór

1 Przeczytaj opowiadanie. Wykonaj zadania. ___ / 12 pkt

Nowy kolega

Kiedy Kacper pierwszy raz wszedł do naszej klasy, nikt nie zwrócił na niego uwagi. Był niski i chudy, miał okulary w grubych oprawkach i za duży sweter. Usiadł w ostatniej ławce i przez cały dzień prawie się nie odzywał.

Wszystko zmieniło się na lekcji przyrody. Pani zapytała, czy ktoś wie, jak odróżnić żabę od ropuchy. Kacper podniósł rękę i przez pięć minut opowiadał o płazach tak ciekawie, że nawet Maciek przestał się wiercić.

Po lekcjach zobaczyłem, jak Kacper zbiera śmieci wokół stawu w parku. – Żaby tu mieszkają – powiedział, gdy zapytałem, co robi. – Ktoś musi o nie dbać.

Następnego dnia sprzątaliśmy już we trzech. Kacper nigdy nie chwalił się swoją wiedzą, ale chętnie pomagał każdemu, kto miał kłopot z przyrodą.

Tekst przygotowany do zestawu

1.1 Wypisz z tekstu **trzy** informacje o wyglądzie Kacpra. ___ / 3 pkt

1.2 Podaj **trzy** cechy charakteru Kacpra. Do każdej dopisz dowód z tekstu. ___ / 6 pkt

1.3 Kto opowiada tę historię? ___ / 1 pkt

A. Maciek

B. kolega z klasy Kacpra

C. Kacper

D. pani od przyrody

Sprawdzian: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – grupa A

KARTA 5/6

20 minut · 19 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

1 **Przeczytaj tekst. Wykonaj zadania.** ___ / 7 pkt

Moja babcia

Moja babcia Irena ma krótkie siwe włosy i niebieskie oczy. Zawsze nosi kolorowe chusty. Rano, zanim wszyscy wstaną, babcia jest już w ogrodzie. Pieli grządki i podlewa pomidory, nawet gdy boli ją kręgosłup. Kiedy sąsiad złamał nogę, babcia przez miesiąc nosiła mu obiady. Nigdy nikomu o tym nie mówi. Babcia jest bardzo wesoła – zna mnóstwo dowcipów i śmieje się najgłośniej z całej rodziny.

Tekst przygotowany do zestawu

1.1 **Wypisz dwie informacje o wyglądzie babci.** ___ / 2 pkt

1.2 **Podaj dwie cechy charakteru babci. Do każdej dopisz dowód z tekstu.** ___ / 4 pkt

1.3 **Które zdanie to charakterystyka bezpośrednia?** ___ / 1 pkt

A. Babcia jest bardzo wesoła.

B. Kiedy sąsiad złamał nogę, babcia przez miesiąc nosiła mu obiady.

C. Rano babcia jest już w ogrodzie.

D. Zawsze nosi kolorowe chusty.

2 **Wpisz wyrazy z ramki do właściwych kolumn.** ___ / 4 pkt

pulchny szczery łysy leniwy

wygląd	charakter

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 6

Podgląd pokazał 7 z 20 stron. Pełna wersja: 20 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 2: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – ćwiczenia podstawowe – 4 zadania, 17 pkt
- Karta 3: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – utrwalenie – 4 zadania, 19 pkt
- Karta 4: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – w praktyce – 4 zadania, 21 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – grupa A – 4 zadania, 19 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Charakterystyka postaci i wypowiedź argumentacyjna – grupa B – 4 zadania, 19 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-6-dzial-08-charakterystyka-postaci-i-wypowiedz-argumentacyjna-zes